

Liikenne- ja viestintävirasto

Tervetuloa Traficomin ja Energiaviraston infotilaisuuteen merenkulun päästökaupasta!

Tilaisuuden avaussanat klo 9.30 Tupuna Manner, Traficom

Puheenvuorot:

Satu Kuurma, Traficom

Joonas Aromaa, Energiavirasto

Tiia Jyräsalo, Energiavirasto

Piotr Naruszewicz, DNV

Pidäthän mikrofonin ja kameran pois päältä tilaisuuden ajan. Otamme kysymyksiä aikataulun salliessa kunkin puheenvuoron jälkeen. Voit esittää kysymyksesi joko kirjoittamalla chatiin tai käyttämällä viittaus-toimintoa.

TRAFICOM

Liikenne- ja viestintävirasto

Merenkulun päästökaupan infotilaisuus

30.11.2023

Satu Kuurma

Päästökauppa

Meriliikenne osaksi EU:n päästökauppajärjestelmää

Lainsäädännöstä

Kattavuus

Vastuutahoista

Päästöjen seuraamisesta, raportoinnista ja todentamisesta

Yhteenveto

Päästökauppa

→ **Meriliikenne osaksi EU:n päästökauppajärjestelmää**

Lainsäädännöstä

Kattavuus

Vastuutahoista

Päästöjen seuraamisesta, raportoinnista ja todentamisesta

Yhteenveto

Meriliikenne osaksi EU:n päästökauppajärjestelmää

- ▶ Meriliikenne liitetään osaksi EU:n nykyistä päästökauppajärjestelmää vuodesta 2024 alkaen.
- ▶ Meriliikenteelle ei tule omia päästöoikeuksia vaan se liitetään täysimääräisesti osaksi kiinteiden laitosten päästökauppaa.
- ▶ Cap and Trade -päästökauppa:
 - ▶ Cap: Tavoitteen mukainen katto päästöille. Lasketaan liikkeelle sitä vastaava määrä päästöoikeuksia.
 - ▶ Trade: toimijat ostavat ja myyvät päästöoikeuksia vapaasti.
 - ▶ Toimijat palauttavat määräajoin päästöjään vastaavan määrän päästöoikeuksia.
- ▶ Päästökaupan piirissä päästöjen tulee vähentyä 62 % vuoteen 2030 mennessä verrattuna vuoden 2005 päästötasoon.
- ▶ Päästövähennykset toteutuvat siellä missä ne ovat kustannustehokkaimpia.

Meriliikenne osaksi EU:n päästökauppajärjestelmää

- ▶ Meriliikenteelle vaiheittainen käyttöönotto *:
 - ▶ 2024: päästöoikeudet palautetaan 40 % päästöistä
 - ▶ 2025: päästöoikeudet palautetaan 70 % päästöistä
 - ▶ 2026: päästöoikeudet palautetaan 100 % päästöistä

Päästökauppa

Meriliikenne osaksi EU:n päästökauppajärjestelmää

→ **Lainsäädännöstä**

Kattavuus

Vastuutahoista

Päästöjen seuraamisesta, raportoinnista ja todentamisesta

Yhteenveto

EU:n ja Suomen lainsäädännöstä

Päästökauppadirektiivi, muutokset voimassa 6/2023 alkaen

- ▶ *EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVI (EU) 2023/959 kasvihuonekaasujen päästöoikeuksien kaupan järjestelmän toteuttamisesta unionissa annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/87/EY ja markkinavakausvarannon perustamisesta unionin kasvihuonekaasupäästöjen kauppajärjestelmään ja sen toiminnasta annetun päätöksen (EU) 2015/1814 muuttamisesta*

MRV-asetus, muutokset voimassa 6/2023 alkaen

- ▶ *EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS (EU) 2023/957 asetuksen (EU) 2015/757 muuttamisesta niin, että voidaan ottaa huomioon meriliikennetoiminnan sisällyttäminen EU:n päästökauppajärjestelmään ja muiden kasvihuonekaasujen tarkkailu-, raportointi- ja todentamissäännöt sekä muun tyyppisten alusten päästöt*

Täytäntöönpano- ja delegoidut säädökset, julkaisu 12/2023, voimaantulo 1/2024

- ▶ Koskevat mm. yksityiskohtaisia sääntöjen päästöjen seurantaan, raportointiin ja todentamiseen liittyen.

Hallituksen esitys 71/2023 vp, tarkoitettu voimaantulo 1/2024

- ▶ Hallituksen esitys eduskunnalle *päästökauppalaiksi sekä laiksi biopolttoaineista, bionesteistä ja biomassapolttoaineista annetun lain 2 ja 33 §:n muuttamisesta*

Komission delegoidut säädökset *

Euroopan komissio on hyväksynyt 3 delegoitua säädöstä, jotka ovat Euroopan parlamentin ja neuvoston tarkastelussa. Ne julkaistaan ja tulevat voimaan vuoden loppuun mennessä ellei ilmene vastustusta.

- ▶ Commission delegated regulation amending Regulation (EU) 2015/757 as regards the rules for monitoring greenhouse gas emissions and other relevant information from maritime transport;
- ▶ Commission delegated regulation supplementing Regulation (EU) 2015/757 as regards the rules for reporting and submission of the aggregated emissions data at company level;
- ▶ Commission delegated regulation on the verification activities, accreditation of verifiers and approval of monitoring plans by administering authorities pursuant to Regulation (EU) 2015/757.

Komission täytäntöönpanosäädökset *

Komissio hyväksynyt:

- ▶ 26.10.2023: Komission täytäntöönpanoasetus lähialueilla sijaitsevien konttien jälleenlaivaussatamien yksilöinnistä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/87/EY mukaisesti
- ▶ 22.11.2023: Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/87/EY soveltamissäännöistä siltä osin kuin on kyse laivayhtiöstä vastaavien hallinnointiviranomaisten harjoittamasta laivayhtiöiden hallinnoinnista

Climate Change Committee puoltanut, odottaa komission virallista hyväksyntää:

- ▶ Commission implementing regulation amending Implementing Regulation (EU) 2016/1927 on templates for monitoring plans, emissions reports and documents of compliance.

Valmisteilla olevat:

- ▶ the list of attribution of shipping companies to administering authorities (Hyväksytään 1.2.2024 mennessä)
- ▶ the list of small islands and transnational routes under Public Service Obligation or Contract subject to specific derogations pursuant to Article 12(3-d) and (3-c) of the ETS Directive (Hyväksytään vuoden 2023 loppuun mennessä)

Päästökauppa

Meriliikenne osaksi EU:n päästökauppajärjestelmää

Lainsäädännöstä

→ **Kattavuus**

Vastuutahoista

Päästöjen seuraamisesta, raportoinnista ja todentamisesta

Yhteenveto

Päästökaupan kattavuus: alukset ja KHK

Alukset

- ▶ 2024 alkaen: kaupallisessa tarkoituksessa rahtia ja matkustajia kuljettavat alukset
- ▶ 2027 alkaen: offshore-alukset
- ▶ Kokorajana bruttovetoisuus $GT \geq 5000$ tonnia

Kasvihuonekaasut

- ▶ 2024 alkaen: CO_2
- ▶ 2026 alkaen: CH_4 ja N_2O

KHK: kasvihuonekaasu
 CO_2 : hiilidioksidi
 CH_4 : metaani
 N_2O : dityppioksidi

Päästökaupan maantieteellinen kattavuus

Maantieteellinen kattavuus *

- ▶ 100 % aluksen päästöistä matkalla EU-maan satamasta EU-maan satamaan
- ▶ 100 % aluksen päästöistä EU-maan satamassa
- ▶ 50 % aluksen päästöistä matkalla EU-maan sataman ja 3. maan sataman välillä

Käyntisataman määritelmä *

”Käyntisatama”

- ▶ Satama, johon alus pysähtyy lastaamaan tai purkamaan lastia
- ▶ Satama, johon alus pysähtyy päästämään matkustajat alukseen tai aluksesta
- ▶ Satama, jossa offshore-alus pysähtyy vaihtamaan miehistön

Poisluettavat pysähdykset

- ▶ Yksinomaisesti polttoaine- tai muiden varastojen täydentäminen
- ▶ Muun aluksen kuin offshore-aluksen miehistön vaihto
- ▶ Siirtyminen kuivatelakalle tai aluksen ja/tai sen laitteiden korjaaminen
- ▶ Pysähdys satamassa aluksen avun tarpeen tai merihädän vuoksi
- ▶ *Satamien ulkopuolella tapahtuvat siirrot aluksesta toiseen*
- ▶ Yksinomainen suojautuminen huonon sään vuoksi tai välttämättömät etsintä- tai pelastustoimet
- ▶ *Konttialusten pysähdykset lähialueilla sijaitsevassa konttien jälleenlaivaussatamissa (lueteltu tulevassa täytäntöönpanosäädöksessä)*

Meriliikennettä koskevat poikkeukset

- ▶ Jääluokkiin IA ja IA Super kuuluvat alukset: 5 % helpotus palautettavaan päästöoikeuksiin.
- ▶ Jäsenmaan päätöksellä sen mantereen ja saaren välinen matkustaja- ja ropax-alusliikenne (ei risteilyalukset).
 - ▶ Mahdollinen saarille, joilla alle 200 000 vakinaista asukasta.
 - ▶ Hallituksen esitys 71/2023 vp: poikkeus Manner-Suomen ja Ahvenanmaan välille.
- ▶ Syrjäisimmät alueet
- ▶ Valtioiden rajat ylittävät julkisen palvelun velvoitteet

Poikkeukset ovat voimassa 31.12.2030 asti

Päästökauppa

Meriliikenne osaksi EU:n päästökauppajärjestelmää

Lainsäädännöstä

Kattavuus

→ **Vastuutahoista**

Päästöjen seuraamisesta, raportoinnista ja todentamisesta

Yhteenveto

Laivayhtiö

Laivayhtiön määritelmä *

- ▶ laivan omistaja TAI
- ▶ muu organisaatio tai henkilö, kuten liikenteen harjoittaja tai ilman miehistöä rahdatun aluksen rahtaaaja, jolle aluksen omistaja on siirtänyt vastuun aluksen toiminnoista ja joka on vastuun ottaessaan suostunut ottamaan hoitaakseen kaikki Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 336/2006 (*) liitteessä I vahvistetusta alusten turvallista toimintaa ja ympäristön pilaantumisen ehkäisemistä koskevasta kansainvälisestä turvallisuusjohtamissäännöstöstä johtuvat velvoitteet ja vastuut

Laivayhtiöstä ilmoittaminen hallinnointiviranomaiselle

- ▶ Täytäntöönpanosäädös, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/87/EY soveltamissäännöistä siltä osin kuin on kyse laivayhtiöstä vastaavien hallinnointiviranomaisten harjoittamasta laivayhtiöiden hallinnoinnista, ohjeistaa.

Laivayhtiön velvoitteet

- ▶ Päästöjen seuranta ja raportointi MRV-asetuksen ja päästökauppadirektiivin mukaisesti
- ▶ Päästöoikeuksien palauttaminen

Todentaja

Todentaja arvioi vaatimusten mukaisuuden:

- ▶ Aluskohtainen tarkkailusuunnitelma
- ▶ Aluskohtainen päästöselvitys
- ▶ Yhtiötason yhdistetyt päästötiedot

EU-lainsäädännöstä

- ▶ MRV-asetus: III luku todentaminen ja akkreditointi
- ▶ MRV-asetuksen delegoitu säädös

Hallituksen esitys 71/2023 vp

- ▶ Meriliikenteen päästökaupan todentajan hyväksyntää tulee hakea Liikenne- ja viestintävirastolta.
- ▶ Liikenne- ja viestintävirasto hyväksyy laivayhtiöiden todentajan akkreditointiyksikön antaman päätöksen ja todistuksen perustella.

Laivayhtiöstä vastaava hallinnointiviranomainen

Määräytyminen *

- ▶ Jäsenvaltiossa rekisteröity laivayhtiö: se jäsenvaltio, jossa laivayhtiö on rekisteröity
- ▶ Ei jäsenvaltioon rekisteröity laivayhtiö: jäsenvaltio, johon on kohdistunut suurin arvioitu määrä kyseisen laivayhtiön neljänä edeltävänä tarkkailuvuonna tekemien 3 g a artiklassa määriteltyyn soveltamisalaan kuuluvien matkojen satamakäynneistä
- ▶ Ei jäsenvaltioon rekisteröity jäsenvaltiossa, ei aiempia soveltamisalaan kuuluvia matkoja: jäsenvaltio, josta laivayhtiön alus on aloittanut tai johon se on päättänyt ensimmäisen 3 g a artiklan soveltamisalaan kuuluvan matkansa.

Hallituksen esitys 71/2023 vp

- ▶ Liikenne- ja viestintävirasto Traficom olisi laivayhtiöiden hallinnointiviranomainen: päästöjen tarkkailuun, todentamiseen ja raportointiin liittyvät viranomaistehtävät

(Energiavirasto olisi rekisteriviranomainen ja huutokaupanpitäjä)

Päästökauppa

Meriliikenne osaksi EU:n päästökauppajärjestelmää

Lainsäädännöstä

Kattavuus

Vastuutahoista

→ **Päästöjen seuraamisesta, raportoinnista ja todentamisesta**

Yhteenveto

Katso kuvaaja MRV-asetuksen ja ETS-asetuksen laajuudesta: https://climate.ec.europa.eu/eu-action/transport/reducing-emissions-shipping-sector/faq-maritime-transport-eu-emissions-trading-system-ets_en

EU ETS Extension to Maritime Transport

Introduction Timeline

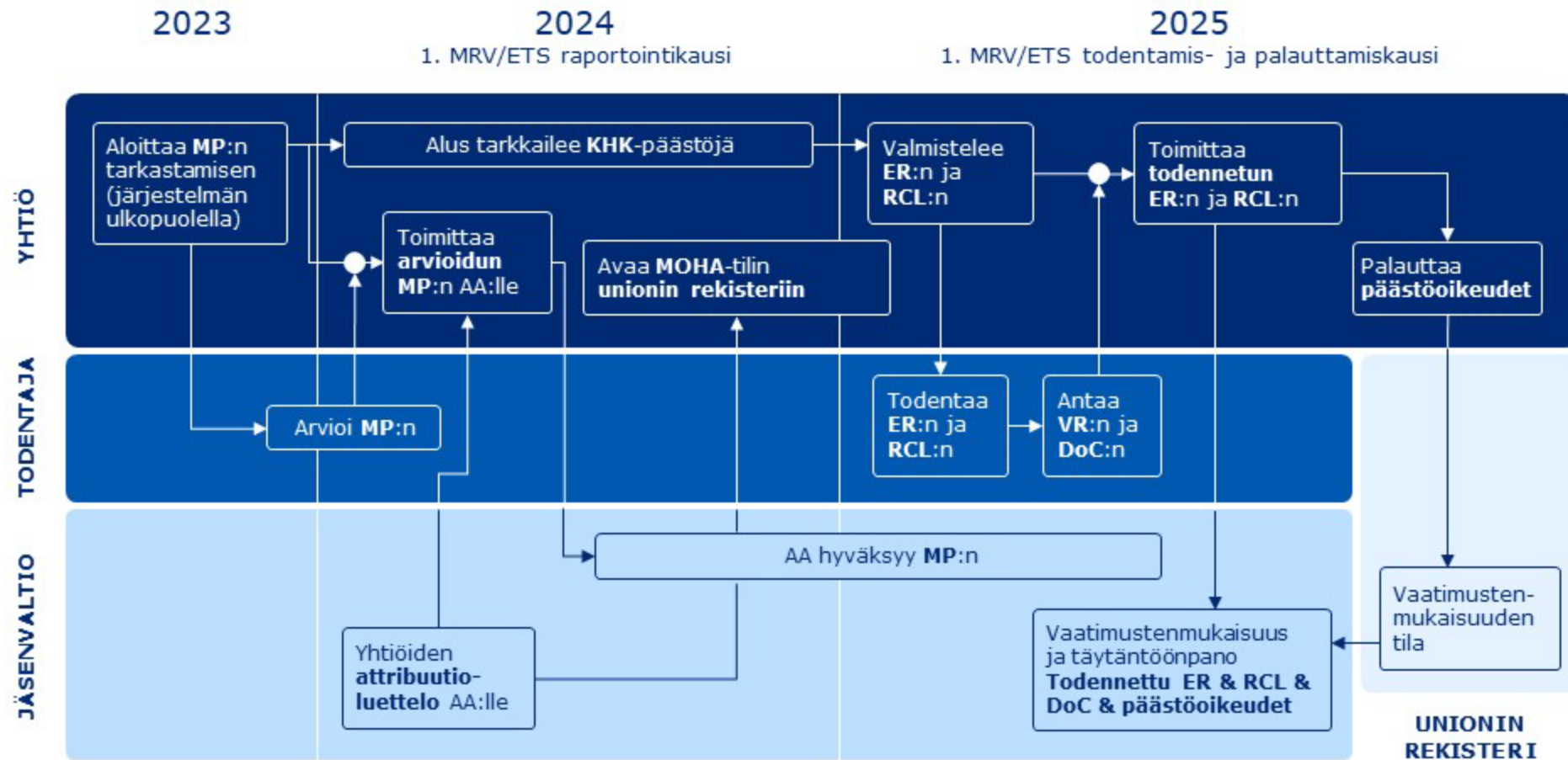

*Ships already covered today by the EU MRV regulation

Under MRV scope | Under MRV and EU ETS scope

Prosessin yleiskuvaus

Kuva CLIMA DG:n ja EMSA:n tilaisuudesta 'Extension of the EU Emissions Trading System (ETS) to the maritime transport sector, 24.11.2023'. Tulossa julkiseksi.

LYHENTEET:

- **AA = Administering Authority**
Hallinnointiviranomainen
- **DoC = Document of Compliance**
Vaatimustenmukaisuustodistus
- **ER = Emission Report**
Päästöraportti
- **GHG = KHK (suomi)**
Kasvihuonekaasut
- **MOHA = Maritime operator holding account**
Meriliikenteen harjoittajan päästöoikeustili
- **MP = Monitoring Plan**
Tarkkailusuunnitelma
- **RCL = Report at Company Level**
Yhtiötason päästötietoraportti
- **VR = Verification report**
Todentamisraportti

Päästöjen tarkkailusta

Päästöjen tarkkailuun liittyvät säännöt

Delegoitu säädös: COMMISSION DELEGATED REGULATION amending Regulation (EU) 2015/757 of the European Parliament and of the Council as regards the rules for monitoring greenhouse gas emissions and other relevant information from maritime transport

- ▶ KHK-päästöjen laskentasäännöt
- ▶ Oletuspäästökertoimet
- ▶ KHK-päästöjen määrittäminen: polttoaineen kulutuksen seurantaan perustuvat vaihtoehdot ja suorat päästömittaukset

Tarkkailusuunnitelma

- ▶ Tehdään THETIS-MRV-järjestelmässä. (Implementointisäädös suunnitelman pohjasta)
- ▶ Kaikki soveltamisalaan kuuluvat alukset: *todennettu tarkkailusuunnitelma* toimitettava hallinnointiviranomaiselle hyväksyttäväksi **1.4.2024 mennessä**. 1.1.2024 jälkeen MRV-asetuksen piiriin tulevien alusten tapauksessa 3 kuukautta aluksen ensimmäisen EU-maassa tapahtuvan satamakäynnin jälkeen.
- ▶ Muutokset tarkkailusuunnitelmaan: todennettava ja hyväksyttävä

MRV/ETS: Päästöjen laskennasta

MRV-asetuksen laajuus

- ▶ Huomioidaan polttoaineen käytöstä aiheutuvat päästöt (palaminen, hajapäästöt)
- ▶ CO₂: Päästökertoimet polttoaineen kemiallisen koostumuksen perusteella. Ei siis huomioida hiilen alkuperää.

Päästökauppaan liittyvä päästöjen raportointi

- 1) Biopolttoaineen päästökerroin nolla, kun vaadittavat kriteerit täyttyvät
- 2) RFNBO ja RCF-polttoaineiden päästökertoimille erillinen määrittely
- 3) 50 % vähennys matkoista EU-maiden ja 3. maiden välillä
- 4) Talteen otetun hiilen päästöt nolla vaadittujen kriteerien täytyessä
- 5) Tiettyihin reitteihin liittyviä poikkeuksia
- 6) Jääluokkiin IA ja IA Super kuuluville aluksille 5 % vähennys
- 7) Vuosina 2024-25 phase-in -vähennys

Biopolttoaineet ja muut vaihtoehtoiset polttoaineet

Päästökauppajärjestelmässä varmistetaan yhtenäiset käytännöt eri sektoreille biomassan käytön ja RFNBO- ja RCF-polttoaineiden päästökertoimille.

Biopolttoaineet

- ▶ Biomassan poltto: CO₂ päästökerroin on nolla, jos biomassa täyttää uusiutuvan energian direktiivin * vaatimukset

RFNBO- ja RCF-polttoaineet

- ▶ Päästökertoimet tullaan määrittelemään myöhemmin täytäntöönpanosäädöksissä.

- **CO₂**: hiilidioksidi
- **RFNBO**: Renewable Fuels of Non-Biological Origin
- **RCF**: Recycled Carbon Fuel

CO₂ talteenotto laivalla ¹

Päästöoikeuksia ei palauteta seuraavien päästöjen osalta:

- ▶ Päästöt otetaan talteen ja siirretään laitokseen varastoitavaksi varastointipaikkaan CCS-direktiivin ² mukaisesti
- ▶ Päästöt otetaan talteen ja hyödynnetään siten, että ne tulevat pysyvästi kemiallisesti sitoutuneeksi tuotteeseen siten, että ne eivät pääse ilmakehään.
(Täytäntöönpanosäädös kehitteille.)

Päästöjen raportointi

Vuodesta 2025 alkaen, vuosittain, 31.3. mennessä toimitettava

- ▶ Aluskohtaiset todennetut päästöselvitykset
- ▶ Todennetut yhtiötason yhdistetyt päästötiedot

Päästöraporttien sisältö ja muoto

- ▶ MRV-asetus
- ▶ Delegoitu säädös säännöistä yhtiötason päästötietojen raportointiin ja jättämiseen
- ▶ Täytäntöönpanosäädös mallipohjista

Päästöt raportoidaan THETIS-MRV-järjestelmässä

Päästökauppa

Meriliikenne osaksi EU:n päästökauppajärjestelmää

Lainsäädännöstä

Kattavuus

Vastuutahoista

Päästöjen seuraamisesta, raportoinnista ja todentamisesta

→ **Yhteenveto**

Yhteenveto

- ▶ Meriliikenne osaksi EU:n päästökauppajärjestelmää vuodesta 2024 alkaen.
- ▶ Laajuudesta
 - ▶ kaupallisessa tarkoituksessa rahtia ja matkustajia kuljettavat alukset
 - ▶ Aluksen bruttovetoisuus $GT \geq 5000$
- ▶ Tarkkailusuunnitelmat
 - ▶ Todennettu tarkkailusuunnitelma tulee toimittaa 1.4.2024 hallinnointiviranomaisen hyväksyttäväksi. (Tulee huomioida CH₄- ja N₂O-päästöt!)
 - ▶ Jatkossa myös todennetut muutokset hallinnointiviranomaisen hyväksyttäväksi
- ▶ Todennetut alus- ja yhtiökohtaiset päästöraportit toimitetaan vuosittain 31.3. mennessä vuodesta 2025 alkaen.
- ▶ Lisätietoa kootusti: https://climate.ec.europa.eu/eu-action/transport/reducing-emissions-shipping-sector/faq-maritime-transport-eu-emissions-trading-system-ets_en

Kiitos

Satu.Kuurma@traficom.fi